

การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอ่านผลงานสายสนับสนุนทางวิชาการ

***เสถียร คามิศักดิ์

ข้อ 13 แห่งประกาศ ก.พ.อ. เรื่องมาตรฐานการกำหนดระดับตำแหน่งและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น พ.ศ. 2553 กำหนดว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินผลงานและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (ผู้ทรงคุณวุฒิอ่านผลงาน) เพื่อพิจารณาผลงานในตำแหน่งชำนาญงาน ชำนาญงานพิเศษ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ เชี่ยวชาญพิเศษ ให้แต่งตั้ง ดังนี้

1. กรณีการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญงาน หรือชำนาญการ กรรมการจะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญตรงกับวิชาชีพของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง และต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่จะแต่งตั้งหรือเทียบเท่า

ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลภายในสถาบันอุดมศึกษานั้น แต่ต้องอยู่ต่างสังกัดหน่วยงานกับผู้เสนอขอแต่งตั้ง (ต้องเป็นหน่วยงานระดับคณะ สำนัก ศูนย์ สถาบัน)และกรรมการภายนอกสถาบันอุดมศึกษาอีกอย่างน้อย 1 คน รวมจำนวนกรรมการทั้งหมดไม่น้อยกว่า 3 คน

2. กรณีการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญงานพิเศษ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ หรือเชี่ยวชาญพิเศษ กรรมการจะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญตรงกับวิชาชีพของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง และต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่จะแต่งตั้งหรือเทียบเท่า

ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน โดยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ตามบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.พ.อ. กำหนด ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นไม่อาจแต่งตั้งกรรมการตามบัญชีดังกล่าวได้ให้เสนอ ก.พ.อ. พิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นกรณีไป

ข้อ 14 กำหนดว่า การแต่งตั้งให้ดำรงสูงขึ้นโดย

วิธีพิเศษ (คุณสมบัติไม่ครบ หรือขอกระโดดข้ามระดับ) ให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินผลงานและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน

วิธีการประเมินผลงานในตำแหน่งระดับชำนาญงาน ระดับชำนาญงานพิเศษ ระดับชำนาญการ หรือระดับชำนาญการพิเศษ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินผลงานและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพแต่ละคนทำการประเมินแล้วส่งผลการประเมินให้คณะกรรมการประเมินเพื่อแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นพิจารณาโดยจะไม่ทำการประชุมก็ได้

กรณีการประเมินผลงานตำแหน่งระดับเชี่ยวชาญ และระดับเชี่ยวชาญพิเศษ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินผลงานและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ จะต้องจัดให้มีการประชุมพิจารณาผลงานร่วมกัน

ข้อ 9 ให้สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดระดับคุณภาพของผลงาน โดยวิธีการตัดสินคุณภาพของผลงานให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก เว้นแต่โดยวิธีพิเศษต้องใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 4 ใน 5 เสียงของที่ประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินผลงานและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

ปัญหาการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอ่านผลงานหรือผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ถ้าไม่มีคนภายในสถาบันอุดมศึกษาจะทำอย่างไร หรือไม่สามารถหาผู้อ่านที่ตรงกับวิชาชีพได้จะทำอย่างไร หรือจะแต่งตั้งบุคคลภายนอกทั้งหมดได้หรือไม่ หรือจะแต่งตั้งข้าราชการบำนาญอ่านได้หรือไม่ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ 0509(5)/ว 510 ลงวันที่ 21 เมษายน 2559 เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินผลงานและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ตำแหน่งระดับชำนาญงาน และชำนาญการ กำหนดดังต่อไปนี้

1. ให้คณะกรรมการประเมินเพื่อแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นของสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่า 3 คน จากบุคคลภายนอกสถาบันอุดมศึกษาและบุคคลภายในสถาบันอุดมศึกษา แต่ต่างสังกัดหน่วยงานกับผู้ขอรับการประเมิน(หน่วยงานระดับคณะ สำนัก ศูนย์ สถาบัน)ก่อนเป็นลำดับแรก โดยต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามที่กำหนดในข้อ 13 ของประกาศ ก.พ.อ. คือต้องมีความรู้ความสามารถและความชำนาญตรงกับวิชาชีพของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่จะแต่งตั้งหรือเทียบเท่า โดยคำนึงถึงระดับตำแหน่งสายงานที่ครองอยู่ของบุคคลดังกล่าว ซึ่งต้องสูงกว่าตำแหน่งแรกบรรจุตามวุฒิ ทั้งนี้อาจแต่งตั้งจากผู้ที่ยังดำรงตำแหน่งต่างประเภทหรือต่างสายงานกันก็ได้

2. ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่งที่ไม่สามารถแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายในสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ 1 นี้ได้เช่น ไม่มีผู้ทรงคุณวุฒิภายในสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญตรงกับวิชาชีพจะแต่งตั้งหรือมีแต่อยู่สังกัดหน่วยงานเดียวกับผู้รับการประเมิน หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง จึงอาจพิจารณาแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมดได้ ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษา และให้รายงานผลการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น พร้อมทั้งแจ้งรายละเอียดเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 1 ได้นั้น ให้ ก.พ.อ. ทราบด้วย

3. ก.พ.อ. ในการประชุมครั้งที่ 3/2554 เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2554 ได้นิยามคำว่าบุคคลภายนอกสถาบันอุดมศึกษา หมายถึง ผู้ที่ไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ ดังนั้นผู้ทรงคุณวุฒิใดที่มีสภาพเป็นข้าราชการ ลูกจ้าง หรือพนักงานของสถาบันอุดมศึกษาใด ก็ถือว่าเป็นบุคคลภายในสถาบันอุดมศึกษานั้น ส่วนผู้ที่เกษียณอายุราชการซึ่งเคยสังกัดสถาบันอุดมศึกษาเดียวกับผู้รับการประเมิน แต่ไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาสถาบันอุดมศึกษานั้น เช่น ไม่ได้รับการต่ออายุราชการ หรือไม่ได้รับเป็นลูกจ้างหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษานั้น ถือว่าเป็นบุคคลภายนอกสถาบัน

อุดมศึกษา ทั้งนี้ในการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว ให้ยึดหลักความเป็นกลาง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ด้วย

สรุปปัญหาต่าง ๆ มีทางแก้ไขได้ แต่ต้องรายงานให้ สภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ และ ก.พ.อ.รับทราบ

ประวัติผู้เขียน

- ที่ปรึกษาด้านการบริหารงานบุคคล ที่ประชุมสภาข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปชมท) ถึงปัจจุบัน
- ผู้ทรงคุณวุฒิกรรมการประเมินเพื่อแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) ถึงปัจจุบัน
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารบุคคล คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร) ถึงปัจจุบัน
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารบุคคล คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร) ถึงปัจจุบัน
- วิทยากรบรรยายการเขียนคู่มือปฏิบัติงาน การทำงานเชิงวิเคราะห์ การทำงานเชิงสังเคราะห์ การกำหนดตัวชี้วัดและสมรรถนะบุคลากรสายสนับสนุน
- อดีตผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ และอดีตผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายพัฒนาระบบและบุคคล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อดีตที่ปรึกษาด้านการบริหารงานบุคคล สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท)